

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 20 kwietnia 2023 r. (...) do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w P. zakwalifikował J. P. do lekkiego stopnia niepełnosprawności okresowo do dnia 30 kwietnia 2025 r. z symbolem 05-R, wskazując, że nie dotyczy go wskazanie, dotyczące spełnienia przesłanek określonych w art. 8 ust. 3 a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

Na skutek odwołania J. P. w dniu 27 czerwca 2023 r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w S. wydał orzeczenie, którym utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie, wskazując, że mimo ograniczeń związanych rodzajem niepełnosprawności powodujących w szczególności obniżenie tolerancji wysiłku fizycznego wymagających aktualnie wizyt kontrolnych w poradni specjalistycznej, J. P. nie jest zależny od otoczenia.

W odwołaniu od ww. orzeczenia J. P. wniósł o jego zmianę, domagając się przyznania uprawnień określonych w art. 8 ust. 3 a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, wskazując, iż spełnia on przesłanki do ich uzyskania. Wskazał, że ma problemy z kręgosłupem, a w przeszłości wymieniono mu stawy biodrowe. Po kilku latach od ich wymiany bóle powróciły, ale nie są już tak uciążliwe.

W odpowiedzi na odwołanie Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w S. wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w zaskarżonym orzeczeniu.

Na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2024 r. J. P. sprecyzował, iż nie wnosi o zmianę orzeczenia w zakresie stopnia niepełnosprawności poprzez przyznanie mu stopnia lekkiego niepełnosprawności na stałe w ślad za opinią biegłych, gdyż zależy mu w niniejszej sprawie na karcie parkingowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. P., urodzony (...), posiadający wykształcenie średnie, 40 lat pracował w gospodarstwie rolnym, obecnie jest na emeryturze.

Niesporne

U J. P. występuje choroba zwyrodnieniowa stawów biodrowych, w związku z czym w 2015 r. przebył on alloplastykę prawego stawu biodrowego, a w 2017 r. lewego stawu biodrowego. Ponadto występują u niego zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego.

Stan zdrowia J. P. czyni go osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności z symbolem 05 – R.

Nie stwierdza się u niego objawów zespołu bólowego, ani neurologicznych objawów ubytkowych. W zakresie nerwów czaszkowych nie stwierdza się odchyień. W kończynach górnych i dolnych wygląd, siła, napięcie mięśniowe prawidłowe. Odruchy głębokie, żywe, równe, patologicznych nie stwierdza się. Czucie ma niezaburzone, zborność prawidłowa. Kręgosłup ustawiony jest prawidłowo, ruchomość nieco ograniczona w odcinku lędźwiowym. Ruchomość w stawach biodrowych ograniczona. Wyprost pełny, brak rotacji wewnętrznej w lewym stawie biodrowym. W pozostałych stawach ruchomość w granicach prawidłowych. Chód prawidłowy z asekuracją 1 kuli łokciowej.

J. P. nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 3 a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

Dowód: dokumentacja medyczna - w aktach organu, opinia biegłego z zakresu ortopedii H. M. i biegłej z zakresu neurologii T. P. – k 26-27

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.11.127.721 z późn. zm.) rozróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. (art. 4 ust. 1 ustawy). Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy). Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub techniczne. (art. 4 ust. 3 ustawy).

Standardy w zakresie kwalifikowania do poszczególnych stopni niepełnosprawności, uregulowane zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (t.j. Dz.U. 2015.1110). I tak zgodnie z rozporządzeniem: niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu (§ 29 ust. 1 pkt 1), konieczność sprawowania opieki - całkowitą zależność od otoczenia polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem (§ 29 ust. 1 pkt 2), konieczność udzielania pomocy, w tym pomocy w pełnieniu ról społecznych - zależność od otoczenia wymagającą wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 29 ust. 1 pkt 3), czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych - konieczność udzielania pomocy, o której mowa w § 29 ust.1 pkt 3 w okresach wynikających ze stanu zdrowia (§ 30 ust. 1 pkt 1), a częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych - wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o której mowa w § 29 ust. 1pkt 3 (§ 30 ust. 1pkt 2), istotne obniżenie do wykonywania pracy - naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną (§ 31 ust. 1 pkt 1), ograniczenia w pełnieniu ról społecznych - trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu (§ 31 ust. 1 pkt 2), zaś możliwość kompensacji ograniczeń - wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (§ 31 ust. 2 rozporządzenia).

W myśl art. 6 b ust. 3 pkt 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - w orzeczeniu powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, powinny być zawarte wskazania dotyczące w szczególności spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroba neurologiczna) lub 07-S (choroby układu oddechowego i krążenia). Ponadto zgodnie z art. 8 ust. 3a pkt 1 z dnia 20 czerwca 1997 r. ustawy Prawo o ruchu drogowym (Dz.U.2012.1137 j.t.) kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Znacznie ograniczona możliwość samodzielnego poruszania się to poważne, wyjątkowe w porównaniu do osoby w pełni sprawnej problemy związane z możliwością chodzenia, np. stałe korzystanie z wózka inwalidzkiego, czy pokonywanie niewielkich nawet odległości z ogromnym trudem. Karta parkingowa nie stanowi środka przemieszczania się dla osób niepełnosprawnych, czy też możliwości zatrzymywania się w miejscach ograniczonego postoju – karta parkingowa stanowi jedyną możliwość dla części niepełnosprawnych dotarcia do miejsca przeznaczenia z uwagi na zupełny brak możliwości przemieszczenia się samodzielnie.

Analiza wyżej wymienionych przepisów wskazuje, że prawo do tzw. karty parkingowej posiada osoba o co najmniej umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z symbolem 04-O, 05-R,10-N lub 07-S i mająca znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W zaskarżonym orzeczeniu organ ustalił, że J. P. jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności z symbolem 10-R i że w związku z tym nie dotyczy go wskazanie, dotyczące spełniania przesłanek z art. 8 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, co odwołujący zakwestionował, akcentując, że w niniejszej sprawie należy mu przede wszystkim na przyznaniu prawa do karty parkingowej.

Rozstrzygnięcie sprawy wymagało wiadomości specjalnych. W tym celu z urzędu dopuszczono dowód z opinii biegłych z zakresu ortopedii H. M. oraz neurologii T. P., którzy po badaniu odwołującego się i analizie dostępnej dokumentacji medycznej wskazali, iż J. P. jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności z symbolem 05-R, uzasadniając to brakiem stwierdzenia u niego objawów zespołu bólowego oraz brakiem neurologicznych objawów ubytkowych. Co za tym idzie, odwołujący nie spełnia przesłanek z art. 8 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym. Biegli, podczas badania, wskazali na jego prawidłowy chód, asekurowany jedynie przy pomocy kuli łokciowej. Czucie powierzchniowe jest u niego niezaburzone, ruchomość kręgosłupa jest prawidłowa, poza niewielkim ograniczeniem w odcinku lędźwiowym. Ruchomość w stawach biodrowych jest ograniczona, zaś w pozostałych stawach prawidłowa. Siła mięśniowa jest prawidłowa, a chwytność rąk jest zachowana.

Powyższe świadczy zatem o tym, że J. P. jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności, a więc osobą z naruszoną sprawnością organizmu powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub techniczne. Takim przedmiotem jest m.in. kula łokciowa.

Fakt, iż J. P. jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności powoduje, iż nie może uzyskać tzw. karty parkingowej, bo ta, jak wskazano wyżej, przysługuje osobom o co najmniej umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Na marginesie więc należy wskazać, że dodatkowo musiałby występować u odwołującego znaczny deficyt ruchowy, który powodowałby uznanie go za osobę ze znacznie ograniczonymi możliwościami samodzielnego poruszania się, tj. znaczny niedowład kończyn, porażenia, poruszać się na wózku inwalidzkim, czy być osobą leżącą, czego biegi nie stwierdzili.

Opinia biegłych wydana po badaniu przedmiotowym odwołującego się oraz analizie dostępnej dokumentacji medycznej dotyczącej stanu jego zdrowia jest jasna, pełna i spójna, a wnioski umotywowane. Nie wzbudziła wątpliwości Sądu.

Żadna ze stron postępowania nie wniosła zarzutów do opinii.

Wszystko powyższe, przy uwzględnieniu nadto, iż biegli to fachowcy o specjalności odpowiedniej do schorzeń odwołującego się i wieloletnim doświadczeniu nakazywało uznać opinię za rzetelną i wiarygodną, a w konsekwencji podzielić zawarte w niej wnioski nie znajdując żadnych podstaw do ich kwestionowania.

Konstruując stan faktyczny w sprawie oparł się na te same opinie, a także na niekwestionowanych przez strony dowodach z dokumentów w postaci dokumentacji medycznej. Na podstawie art. 235 (2) § 1 pkt 5 k.p.c. Sąd pominął dowody z

dokumentacji lekarskiej złożonej dopiero na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2024 r. jako prowadzące do przedłużenia postępowania i dowody spóźnione. Była to dokumentacja z dnia 30 czerwca 2023 r. i z dnia 15 lipca 2022 r. (opisy badań kręgosłupa) i nic nie stało na przeszkodzie, aby złożyć ją wcześniej. Zaskarżone orzeczenie zostało wydane w dniu 27 czerwca 2023 r., a badanie odwołującego przez biegłych miało miejsce w dniu 19 stycznia 2024 r. Odwołujący został też, w piśmie z dnia 27 listopada 2023 r. (k. 20) do stawienia się u biegłych z posiadaną dokumentacją lekarską pod rygorem pominięcia dowodu. Na rozprawie, na której złożył nowe dowody, nie potrafił wskazać dlaczego nie przedłożył dokumentacji na wcześniejszym etapie postępowania. Złożenie jej dopiero na rozprawie i to pomimo niezłożenia zarzutów do opinii biegłych w określonym mu terminie, z całą pewnością zmierzało do przedłużenia postępowania.

Na marginesie należy tylko wskazać, że zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - w przypadku zmiany stanu zdrowia osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności może wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w § 6 ust. 1, o wydanie orzeczenia o ponowne wydanie orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia.

Mając na uwadze wszystko powyższe sąd na podstawie art. 477 (14) § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

8.05.2024 r.